

Antonia Pavlic 7-8-6
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y.

FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 44

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, MARCH 4, 1969

STEV. LXVII — VOL. LXVII

Južnovietnamske čete se kar dobro izkazale

Posebno marini in rangerji so se izkazali v bojih okoli Bien Hoa.

SAIGON, J. Viet. — Rdeča ofenziva v Južnem Vietnamu je v drugem tednu. V prvem razdobju je bila usmerjena na večje število mest in civilnih naselij, v drugem pa je po izjavah pristojnih vojaških poveljnikov napredovala bolj in bolj proti vojaškim oporiščem in postojankam. V tem je tudi vzrok, da je popustilo pritiskanje dela vojaških vodnikov, posebno južnovietnamskih za obnovo letalskih napadov na Severni Vietnam.

Cilj prvega razdobja ofenzive naj bi bil po sodbi ameriških vojaških strokovnjakov vznemiriti prebivalstvo na podeželju, ga toliko preplašiti, da ne bo podpiralo ali se vključilo v napore "pacifikacije". Nosilci te so bili tudi prvi in glavni cilj rdečih "moriških skupin". Sodijo, da bodo rdeči v nadaljevanju ofenzive skušali z nasilji in pomori vidnejših nasprotnikov preplašiti prebivalstvo v še večji meri in preprečiti za vsako ceno uspehe vladnega napada za pomiritev podeželja. Ne izključujejo še vedno tudi obsežnejšega napada na sam Saigon in druga večja središča.

Ameriški vojaški poveljniki trdijo, da so se južnovietnamske vladne čete dobro izkazale, posebno marini in rangerji. Zato so bile njihove izgube sorazmerno visoke, višje od ameriških.

Po podatkih vlade v Saigonu nadzira ta 90% vsega prebivalstva Južnega Vietnama, Oslobojilna fronta trdi za sebe, da ima pod svojim nadzorom 70% prebivalstva republike. Ameriški strokovnjaki sodijo, da živi v od vlade zavarovanih predelih 80% vsega prebivalstva Južnega Vietnama. V dobrem delu vasi pod vladnim nadzorom so imeli preteklo nedeljo kljub rdeči ofenzivi krajevne volitve.

Zvezna skupščina SFRJ o Makedoniji

BEograd, SFRJ. — Trenja med Jugoslavijo in Bolgarijo so se dovalila že do jugoslovanske zvezne skupščine. Do sedaj so na tem polju v javnosti lomili kopja in glavnem le posamezni politiki, časnikarji in kulturniki. Sedaj je o tem debatirala tudi jugoslovanska skupščina, seveda naravnost, ampak okoli oglja.

Debata je pokazala, da bolgarsko hujskanje proti Jugoslaviji podpira Moskva, bolgarska javnost pa zato tako vneto zagovarja moskovsko teorijo o "omejeni suvereniteti", ker pod to krilatko lahko spravi svoje zahteve po Makedoniji. V Sofiji in Moskvi bodo sedaj prisljeni odgovoriti na jugoslovanske proteste.

O vprašanju bodo znova govorili na jugoslovanskem komunističnem kongresu, ki se bo začel prihodnji teden. Srbi so preveč zainteresirani na njem, da bi držali jezik za zobmi. Se več bodo o tem govorili v kampanji za parlamentarne volitve, ki so določene za 13. april.

Vremenski prerok pravi: Večinoma vedro in hladno. Najvišja temperatura okoli 40,

Nixon se je razgovarjal v Italiji tudi o Balkanu

RIM, It. — Od vseh glavnih mest, kar jih je Nixon obiskal, se edino Rim stalno zanima za Balkan. Ima za to dva razloga: najprej misli Rim še zmeraj, da mora igrati svojo vlogo v balkanski politiki, obenem se pa tudi zaveda, da Italija meji na Balkanu s komunističnim svetom, od tam pa vodi pot v Moskvo. V Rimu mislijo, naj se Tito in Moskva pripravata, kolikor se hočeta, v odločilnih trenutkih se bosta le znašla na isti liniji. Dogodki v l. 1956 to potrjujejo.

Rim je torej nujno govoril z Nixonom tudi o Balkanu. Saj je ravno Italija najbolj odvisna od Amerike vsaj v Sredozemlju. Zato z nezaupanjem gleda na francosko in špansko politiko, ki bi rade spravile ameriško vojno mornarico iz Sredozemskega morja. Rim je gotovo izrazil željo, da naj ameriška mornarica ostane blizu italijanske obale, ki je vsaj na vzhodu stalno pod zemljepisnim pritiskom balkanskega polotoka.

Nixon je ugodil Italiji, na kar mu je italijanski zunanji minister Nenni izkazal hvaležnost z obljubo podpiranja politike ZDA v Latinski Ameriki. To je za ZDA izredno važno, kajti v Latinski Ameriki živi ne samo na milijone Italijanov, ampak še več milijonov katoličanov, ki velikokrat ne razlikujejo, da ima Rim dve oblasti, eno v Vatikanu, drugo na Kvirinalu.

Kaj to pomeni za Jugoslavijo, ni težko uganiti.

Napad na sovjetsko poslaništvo v Avstraliji

CANBERRA, Avstral. — Šest vžigalnih bomb je bilo vrženih v poslaništvo ZSSR včeraj. Vnela se je živa meja in obstajala je nevarnost, da se ogenj loti tudi same stavbe. Prestrašeno osebje s svojimi družinami začelo bežati iz stanovanjskega bloka poleg poslaništva. Požar so naglo zadušili.

Ugibljeno, da so utegnili zažgalne bombe vreči nemški imigranti, ki se jeze na Sovjetsko zvezo zaradi pritiska na Berlin, kjer so za sredo napovedane volitve predsednika Nemške zvezne republike.

Apollo deluje v redu

Včeraj je raketa Saturn 5 poglajala Apollo 9 na pot okoli Zemlje. Doslej je šlo v glavnem vse v redu. Apollo 9 bo ostal v vesolju 10 dni.

CAPE KENNEDY, Fla. — Apollo 9 bi moral na pot pretekli petek, pa je bil njegov vzlet odložen na včeraj ob 11, ker so astronauti boleli. Ko je njihov prehlad toliko popustil, da ne more več motiti poleta, je glavni zdravnik odločil, naj gredo na pot. Tekom priprav za vzlet in tekom tega samega je bilo nekaj manjših težav, ki pa se k sreči niso izkazale za usodne in nepremagljive. Sedaj poteka polet v redu in pričakujejo, da bo ves program, ki je raztegnjen na 10 dni, izveden.

Danes zjutraj so se astronauti po 9 urah počitka lotili izvajanja nalog, ki so določene za drugi dan poleta. Poveljnik Apollo 9 vesoljske ladje je J. McDivitt, ki je tudi pilot posebne vesoljske ladje LM, ki je pripravljena za pristanek na Luni in povratek s te v vesoljsko ladjo pri letu na Luno, predvidenem v letošnjem juliju. Ko bosta McDivitt in Russell Schweickart preskušala posebno lunsko ladjico (Lunar module — LM), bo vodil glavno vesoljsko ladjo preostali astronaut David Scott.

LM se bo oddaljila od Apolla do 100 milj in več, pa se mu zopet približala in se z njim združila. Astronavti se morajo vrniti na Zemljo samo v Apollu 9, posebna lunna ladjica je sposobna za leto samo v vesolju, ne pa za povratek od tam na Zemljo.

Če bodo vsi preskusi uspeli in se bo lunsko vesoljsko vozilo izkazalo za uporabno, potem nemara ne bo nobene ovire več za izlet na Luno v letošnjem poletju. Za sedaj imajo še vedno v načrtu, da bo Apollo 10 le obkrožil Luno in se ji bo lunsko vozilo približalo na nekaj milj, ne bo pa na njej še pristalo. To je prihranjeno za Apollo 11.

Velika razlika

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Iz podatkov ZN je razvidno, da obiskuje na Formozu osnovne šole preko 90% otrok, v Indiji okoli 57%, v Afganistanu pa le 10%.

Vojska je v Siriji vzela oblast skrajni levici

BEIRUT, Lib. — Preteklo soboto je vojska pod vodstvom obrambnega ministra gen. Hafeza Al Assada prevzela oblast in predsednika republike Al Atassija ter njegovega glavnega sodelavca Salaha Jajid zadržala v hišnem zaporu. Zdi se, da je bil cilj tega prevrata doseči sodelovanje med Sirijo in Irakom v boju proti Izraelu.

Al Atassi in Salah Jajid sta pripadnika levega krila Baath stranke, katere desno krilo je na oblasti v Iraku. Obe skupini v stranki sta si hudo v laseh, tako sta v ta spor zapletli tudi Sirijo in Irak. Ko so Izraelci pretekli mesec napadli gverilski taborišči v predmestju glavnega mesta Sirije Damaska, je zmogala v vojski skupina, ki zahteva sodelovanje z Irakom proti Izraelu.

Načelnik policije gen. Abdel Karim Jundi, pristaš predsednika Atassija in gen. Salaha Jajida, je napravil v nedeljo samomor. Pogreba sta se oba "prirpta" vodnika udeležila v uradnih položajih. Trdijo, da se je gen. Assad odločil v teku 10 dni sklicati splošno konferenco Baath stranke, ki naj določi novo smer Siriji. On sam se je dvignil proti hudim levicarjem, ki so spravili Sirijo v prevlelo odvisnost od Sovjetije.

Concorde je letel

TOULOUSE, Fr. — V nedeljo se je prvič dvignilo s tal francosko nadzvočno letalo Concorde s tukajšnjega letališča na poskusni polet. Ta je trajal le 27 minut in letalo ni letelo nikdar hitreje kot 350 milj. Po izjavi pilota Andre Turcata je letalo izpolnilo pričakovanja.

V Londonu so nad uspehom navdušeni, ker je britanska industrija povezana s francosko pri razvoju in gradnji tega letala. Francosko letalo je poletelo po več kot enoletni zamudi. Britansko upajo, da bo v zraku v kratkem. Francija in Anglija sta skupno vložili v razvoj in gradnjo dveh osnovnih letal že preko 720 milijonov dolarjev. Predno bo letalo res sposobno za redni promet, računajo, da bodo porabili zanj do 2 milijona ali še celo več. Minilo bo tudi še tri leta, predno bo letalo za redni pro-

SPOPAD MED KITAJCI IN RUSI NA REKI USURI IMA ŽE 100 LET STARE VZROKE

Pri nedeljskem spopadu med Kitajci in Rusi na zamrznjeni reki Usuri so na ruski strani posegli v boj tanki in topovi. — Spor med Rusi in Kitajci zaradi meje je star nad 100 let. V zadnjih letih se je izredno zaostрил in dobiva nevarno obliko.

MOSKVA, ZSSR. — V nedeljo je prišlo do najboljšežnjega spopada na sovjetsko-kitajski meji, kar je bilo o njih kdaj uradno poročano. Po ruskem poročilu je napadlo kakih 200 Kitajcev sovjetske obmejne straže, po kitajskem je ruska kolona pod vodstvom oklopnih voz zasedla Damansky otok. V boj so poleg tankov posegli na sovjetski strani tudi topovi. Na obeh straneh je bilo večje število mrtvih in ranjenih.

Sovjetska zveza je uradno protestirala v Peipingu zaradi "oboroženega izzivanja", Kitajska pa je po poročilih, ki so jih slišali v Tokiu in v Hong Kongu, svarila Sovjetsko zvezo: "Če boste namerno vztrajali pri brezobzirnem toku in še dalje izzivali oborožene spopade ob kitajsko-sovjetski meji, boste gotovo dobili odločen protiidarec kitajskega ljudstva."

Tass trdi, da je v nedeljo kitajska četa prešla sovjetsko mejo pri Nižnji Mihajlovki in nadaljevala pohod proti otoku Damansky po zamrznjeni reki Usuri. Kitajci so nenadno začeli streljati na sovjetske obmejne straže. Te so na to odgovorile. Z odločnim nastopom sovjetskih mejnih straž so bili Kitajci pregnani s sovjetskih tal.

Radio Peiping je objavil, da je ruska kolona pod vodstvom tankov okoli devete dopoldne prišla na otok. Kitajci so pozvali Ruse, naj se umaknejo, kar pa ti niso storili. Začeli so streljati s tanki in topovi in prisilili Kitajce, da so na streljanje odgovorili s streljanjem. Sovjetski napadalcii so met sposobno.

Če bo izpolnilo upe, bo poneslo v treh urah 145 potnikov iz Pariza v New York ali obratno.

dobili zaslužen kazni in bili pregnani. Veliko kitajskih mejnih stražarjev je bilo mrtvih. Spopad na reki Usuri je posledica starega mejnega spora med Rusi in Kitajci. Kitajska je morala prepustiti v preteklem stoletju pod slabimi režimi Rusom Tihomorsko Primorje z Vladivostokom, in precej širok pas ob vsej meji v Srednji Aziji. Rusi so segli že tudi po Mandžuriji, pa so jih od tam pregnali — Japonci. Ko se je Kitajska pod komunistično vlado okrepila in čutila močno, je postavila vprašanje meje s Sovjetsko zvezo. Ta je odgovorila, da je za njo meja določena, jasna in nespremenljiva. Mao Tsetung tega ni nikdar sprejel in kitajski zemljevidi kažejo rusko Tihomorsko Primorje in širok pas ob meji kot kitajsko ozemlje. Politična napetost med Moskvo in Peipingom je spor še zaostřila, poteka tako na državni kot na partijski ravni.

Zadnje vesti

KONTUM, J. Viet. — Rdeči so napadli taborišče posebnih sil Ben Het 24 milj severozahodno od tu v neposredni bližini meje Kambodže danes zjutraj s tanki. Branilci so pod vodstvom ameriških vojaških svetovalec rdeči napad zavrnili in uničili vsaj en tank. Tanki so ruske izdelave, kot jih uporabljajo sovjetske in satelitske oborožene sile. Vsega skupaj so opazili 10 tankov. Ameriška letala so jih napadala in preganjala, dokler niso izginili v džungli, iz katere so se pojavili. To je prvič od lanskega februarja, da so rdeči pri napadu uporabili tanke. Tedaj so opazili vsega skupaj le 3, sedaj jih je bilo vsaj 10.

LOS ANGELES, Calif. — Sirhan B. Sirhan je včeraj pred sodiščem priznal, da je ustrelil sen. R. F. Kennedyja in odgovoril na vprašanje, če ve, da je ranil tudi več drugih, da "se ni zavedal ničesar".

NEW ORLEANS, La. — Okrajni tožilec Jim Garrison je obtožil včeraj Clay Shawa, ki ga je porota v soboto oprostila obtožbe kovanja zarote proti predsedniku J. F. Kennedyju skupaj z D. Ferriem in L. H. Oswaldom, krive prisega. Shaw je izjavil, da ni osebno poznal ne Ferria in ne Oswald, Garrison hoče sedaj dokazati, da je to laž.

WASHINGTON, D.C. — Nocoj ob devetih bo predsednik R. M. Nixon preko radia in televizije na tiskovni konferenci razlagal svojo pot po Evropi pretekli teden, pa se lotil brez dvoma tudi drugih vprašanj zunanje politike.

BERLIN, Nem. — Vzhodna Nemčija ovira kopni promet med Zahodno Nemčijo in Zahodnim Berlinom, Sovjetska zveza pa dalje protestira proti "izzivanju" Zahodne Nemčije, ki bo jutri v Zahodnem Ber-

Iz Clevelanda in okolice

Delavec potrebuje — Poznano clevelandsko podjetje Elwell Parker Electric Co., 4205 St. Clair Ave., išče strokovne delavce. Več v oglasnem delu lista!

Iz bolnice — G. Joseph Ferra, 444 E. 152 St., se je vrnil iz bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, darove in pozdrave.

K molitvi — Člani Društva Najsv. Imena fare sv. Vida so vabljeni nocoj ob 6.30 v Zakrajškov pogrebni zavod k molitvi za pok. Johna J. Fortuna Sr.

Pozdravi — G. Stanko Meršol, 1031 E. 62 St., pošilja clevelandskim Slovincem pozdrave iz Colorado Springs, Colo., kamor je šel gledat svetovne tekme v umetnem drsanju.

Seja — Društvo Carniola Hive No. 193 T.M. ima jutri, v sredo, ob sedmih zvečer sejo v SND na St. Clair Avenue, soba št. 1.

Velikonočni koncert — Cerkveni pevski zbor Ilirija pri fari Marije Vnebovzete bo podal na Tih nedeljo, 23. marca, postno-velikonočno kantato "Zmaga sv. Križa", ob štirih popoldne v novi farni cerkvi na Holmes Avenue. Vstopnica en dolar.

Dobrodošel — Pretekli četrtek je prišel v Cleveland za stalno iz taborišča Latina v Italiji 22 let stari stavbni delavec Miroslav Gorjup iz Kala nad Kanalom v soški dolini. Dobrodošel!

Solski odbor trši — Solski odbor Clevelanda je naročil glavnemu šolskemu nadzorniku P. W. Briggsu, naj se ne pogaja z nikomur, dokler ne bo mogoče John Hay višje šole odpreti in začeti v njej reden pouk. Crnski skrajneži, ki ta pouk motijo, so včeraj stavili znova svoje zahteve in izjavili, da ne bodo pustili obnove pouka, dokler njihove zahteve ne bodo izpolnjene. P. W. Briggs je moral iz svojega lastnega urada skozi skupino skrajnežev, ki so prišli tja, pod varstvom policije.

Narodno-demokratska stranka Nemčije se pripravlja na volitve

SCHWABACH, Z. Nem. — Znana manjšinska Nemška "narodno-demokratska stranka" se pripravlja na zvezne volitve letošnjo jesen. Je sklicala svoj kongres v Bayreuth, toda tam ga oblasti niso dovolile. Tako so delegatje stranke prišli v Schwabach in zborovali tu. Bilo jih je okoli 700. Obe vladni stranki sta hoteli s protidemonstracijami zbrisati pomeni kongresa.

NDP, kot jo kratko imenujejo, je na kongresu odobrila sedanjo politiko strankinega vodstva in sestavila volivni program: zahteva več varnosti, reda in miru, ponovno smrtno kazni, novo unijsko gibanje, kajti sedanje je prišlo v roke "fašistom in komunistom".

Po stari nemški navadi sta obe stranki hoteli motiti zborovanje NPD, pristaši NPD pa zborovanja vladnih koalicijskih strank. Posebnih nemirov ni bilo.

linu volila novega predsednika republike.

Odkod in zakaj demonstracije proti Nixonu v Evropi?

CLEVELAND, O. — Nixonovega potovanja je konec. Pregled dogodkov na potovanju je mogoč. Med dogodke spadajo tudi demonstracije proti Nixonu. Kaj naj mislimo o njih? To vprašanje je potrebno, ker so ocene demonstracij zelo različne.

Najprvo pade v oči, da demonstracije niso bile obsežne. Policije so v vseh mestih pričakovale kaj več, pa tega ni bilo. Policije so hitro ugotovile, da se demonstracij udeležili "strokovnjaki", torej taki vročekrvneži, ki imajo že prakso v spopadih z njo. Le malo je bilo med demonstranti takih junakov, ki so se hitro zmedli, ko so zagledali varnostne organe. Demonstrantje so dalje poznali disciplino. Niso nikjer silili z glavo skozi zid, pod policijskim pritiskom so hitro popustili. So se zmeraj tako premikali, da so imeli za hrbtom pot odprto za beg pred policijo. Odtod tudi dejstvo, da je bilo pri izgredih le malo aretacij, pa tudi ranjenih ni bilo toliko, kot jih je

navadno pri takih demonstracijah. Skratka: pri demonstracijah so se srečali stari nasprotniki: policija in izvežbani demonstrantje.

Zanimivejše je vprašanje, kdo je organiziral demonstracije in kdo se jih je udeleževal. Navaden odgovor na to vprašanje je bil lahek: vse skupaj je bilo komunistično maslo. Seveda pa nastane takoj vprašanje, kaj pa je danes komunizem? Saj ga je toliko vrst, kolikor je komunističnih strank in vsaka med njimi hoče biti neodvisna in ravnopravna. Izjemo tvori le kitajski komunističen blok, ki zahleva od vseh svojih rdečih satelitov strogo neodvisnost.

Če bi sodili po plakatih, slikah in geslih, ki so jih demonstrantje nosili, bi morali reči, da so glavno vlogo pri demonstracijah igrali tisti komunisti, ki simpatizirajo s Peipingom. Slika tovariša Mao-Tsetunga se je udeležila vsake demonstracije in je bila med največjimi. Je Lenina potisnila kar v kot, celo Marksa je

odrivala. Zato je verjetno, da so dajali pobudo za demonstracije komunisti k i t a j s k e vrste in ne morda prijatelji Moskve ali Beograda itd.

Seveda so se demonstrantom pridruževali tudi pristaši znane nove levice, ki sicer prijateljsko gledajo proti Peipingu, toda podrediti se mu nočejo. Da je v Evropi dosti gnezd nove levice, so pokazali lanski študentovski nemiri. Marsikdo, ki se jih je udeleževal, se ni mogel ogniti skušnjavi in se je udeležil tudi demonstracij proti Nixonu. Seveda ni manjkalo tudi drugih zagriženih vročekrvnežev, pa tudi takih, ki so mislili, da bodo morda našli priliko, da izrabijo nemire za svoje zasebne "pridobitne" namene. Demonstrantov ne morejo torej kratko malo označiti kot "komuniste", še manj pa trditi, da je izgrede organizirala Moskva ali pa komunistične stranke, ki drže z njo.

Da demonstracije niso mogle postati nekaj pomembnega, je treba pripisati pripravi varnostnih organov. V

vseh mestih je bila policija takoj pri rokah in skušala v kali zadržati izgrede in razpršiti demonstrante.

Značilno je, da demonstracij ni nobena struja v javnosti zagovarjala. Se celo komunistična glasila se niso navduševala zanje. Značilno je tudi, da ni bilo nikjer pomembnejših protestnih zborovanj, v nekaterih mestih jih pa sploh ni bilo.

Na Nixona je vse skupaj moralo napraviti dober vtis. Saj mož gotovo še ni pozabil, kako so ga "demonstrantje" sprejemali pred leti v Latinski Ameriki. To, kar se je dogajalo pretekli teden v Evropi, je bilo prava igrača proti temu, kar se je godilo v Latinski Ameriki. Seveda pa iz tega ne smemo sklepati, da je revolucionarno razporeženje tako opešalo, kot je opešala sedanja pomembnost demonstracij v Evropi proti prejšnjim v Latinski Ameriki. Tako na tleh komunizem še ni, akoravno je razcepljen na toliko vej.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debever

NAROCNINA:

- Za Združene države:
\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

- United States:
\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

63

No. 44 Tuesday, March 4, 1969

Amerika in Tajska

Potek pogajanj za premirje v Vietnamu je podoben premikanju ledenika. Vemo, da se ledenik premika, toda tega ne moremo ne videti ne slišati. Lahko le sklepamo po zunanjih znakih. Pa vendar nam to ne pokoplje upanja, da bomo premirje vendarle dočakali. Na ta trenutek se pripravljamo naša diplomacija pa ne samo z veseljem, ampak tuptam tudi z mešanimi občutki. Začetek premirja bo namreč sprožil celo vrsto problemov, ki so zelo zamotani, obenem pa tudi nič kaj prikupljivi. Vzemimo na primer Tajska.

S Tajska imamo več pogodb, deloma samo med nami in Tajska, deloma pa tudi kolektivnih, kot je SEATO. Vse te pogodbe nas vežejo, da pomagamo Tajska braniti njeno neodvisnost. Najvažnejša pogodba je znana pod imenom SEATO, ki nas veže na skupno obrambo proti zunanjemu sovražniku z državami jugovzhodne Azije, med njimi tudi s Tajska. Pogodba obravnava dva slučaja tuje napadalnosti. Zunanji sovražnik lahko s silo napade Tajska. V tem slučaju mora Amerika pomagati Tajska, da je sovražnik ne premaga. Zunanji sovražnik lahko zavije svoje akcije v podtalne napade, na primer v obliko državljanske vojne v Tajska. Ki naj spravi na oblast tak režim, ki bo odvisen od sovražnika, to je komunizma. V tem slučaju je naša dežela le obvezna, da se takoj "posvetuje" s Tajska, kako ji je treba pomagati. Razlika med obema slučajema je jasna. Prvi obravnava javen napad z oboroženimi silami, ki jih zunanji sovražnik pošlje v Tajska. Drugi obravnava podtalno organizacijo nemirov, izgrediv, uporov, zarot itd., ki naj prekucnejo zakonito vladno in spravi na vrh komunističen režim.

Naši stiki s Tajska so se razvijali precej drugače. Povoda za to ni dala politika naše dežele napram Tajska, ampak vojna v Vietnamu in Laosu. Tako v Vietnamu kot v Laosu so komunisti pritiskali za zakonite režime od severa proti jugu. Pri tem se pa niso držali državnih mej. Kadar so rabili zaledje na zahodni strani v smeri proti Tajska, so postavili svoja taborišča tudi na tajski strani. Tajska je tako postala za komuniste odskočna deska za vojskovanje v Laosu in Vietnamu. Tega seveda naša dežela ni mogla mirno gledati. Morala je tajski vladi pomagati v boju proti podtalni komunistični napadalnosti. Tako so prišli prvi ameriški vojniki na tajsko ozemlje. Njihovo število je neprenehoma rastle, zopet kot posledica vojskovanja v Vietnamu. Naša dežela je namreč začela bombardirati ne samo znane Hočiminhove poti skozi Laos, ampak tudi vse vojaške postojanke, kar so jih komunisti postavili v Vietnamu in v Laosu. V ta namen si je naše vojno letalstvo ustvarilo na Tajskem celo vrsto vojnih letališč in jih povežalo z moderno prometno mrežo. To je dalo komunistom povod, da so začeli odločnejše napadati Tajska. Tajska se je morala braniti, rabila je našo pomoč v materialu in jo dobila.

Posledica takega razvoja naše vojaške taktike je vidna: imamo na Tajskem celo vrsto vojnih letališč, posebno vojno luko, dobro organizirano prometno mrežo in 48.000 naših vojakov, ki so podrejeni večinoma vojnemu letalstvu. Naša javnost te vojaške taktike v Tajska ni kritizirala, odobral je tudi Fulbrightov senatni odbor za zunanjo politiko. Vendar bo vse to trajalo le do konca vojskovanja v Vietnamu. Ko bo zavladalo premirje v Vietnamu, se bo položaj na Tajskem bistveno spremenil.

Odpadel po glavni povod za naše vojaške akcije na Tajskem. Tajska ne grozi vsaj za sedaj noben zunanji sovražnik. Amerika torej ni dolžna držati vojske na Tajskem. Kakor hitro bo pogodba o premirju v Vietnamu podpisana, lahko gredo naši vojniki domov.

Takrat nastopi lahko še druga možnost. Komunisti lahko začno organizirati živahnije partizansko gibanje. So to parkrat že poskusili, pa se jim ni obneslo. V vseh slučajih je tajska vlada odbila komunistične nakane. Seveda se ni branila ameriške pomoči v vojnem materialu vseh vrst in v tehnični pomoči naših vojaških strokovnjakov. Tako pomoč so naše čete na Tajskem dajale kar mimogrede.

Ako bi po začetku premirja v Vietnamu nastopilo aktivnejše partizansko podtalno rovarjenje, takrat seveda ima tajska vlada glasom pogodbe pravico, da se posvetuje z našo deželo, kaj je treba storiti, da rdeče podtalno gibanje splahni. Na to je najbrže mislil tajski zunanji minister Khoman, ki je pred kratkim izjavil časnikarjem, da bo treba z Ameriko iskati nov sporazum, ki bi obravnaval ravno možnost partizanskih akcij in državljanske vojne.

Zato ne bi nikomur nič škodovalo, ako bi Amerika čim prej začela razgovore s Tajska in o njih stalno poročala Fulbrightovemu senatnemu odboru. Pozabiti ne smemo namreč, da senatni odbor še ni pozabil napetih odnosov med njim in državnim tajništvom in da še zmeraj gleda s precejšnjim nezaupanjem na vse akcije naše diplomacije,

ki o njih ni do dna informiran. Seveda mora državno tajništvo računati s tem, da senat ne bo vsega odobril, kar se skuha v naši diplomaciji. Takih neprijetnih slučajev bo tem manj, čim bolj bodo naši diplomatje pazili, da pridejo pred senat v pravem trenutku. Pod demokratskim režimom so na to premalo pazili, zato je pa bilo tudi toliko trenj med Belo hišo in Kapitolom. Niso bila ravno vsa potrebna.

Pravočasen dogovor med Ameriko in Tajska bi imeli še drugo prijetno posledico. Opozoril bi kitajske komuniste in njihove zaveznike in priveske, kaj jih čaka, ako bi poskusili vpriporiti na Tajskem državljansko vojno. Morda se potem ne bodo preveč predrzno spuščali v razne pustolovščine s podtalnimi gibanji.

BESEDA IZ NARODA

Božja pot Zaplaška

CLEVELAND, O. — Kadar poslušamo človeka, ki nešteto-krat govori o svojih težavah, katere je že pripovedoval, nam postane tako govorjenje zoprno. Najraje bi mu odločno povedali: "Saj si nam o tem že dovolj pripovedoval!" Urednik Ameriške Domovine se dnevno nahaja v takem mučnem položaju. Nešteto dopisov je že pregledal, ki so bili drug drugemu podobni, kot jajce jajcu. To so takozvane prošnje za pomoč verskim ustanovam in cerkvenim stavbam.

"Vso noč sem čakala, a tebe ni b'lo," poje slovenska pesem. Jaz sem pa 20 let čakal, da se bo kdo spomnil božjepotne cerkve na Zaplazu. Pa nič ni b'lo. Končno je poziv za pomoč zaplaški cerkvi postal dejstvo in s tem pričujočim dopisom se nabirka pričinja.

G. Franc Kamin, p. d. Kovačev, iz Gorenje vasi, je dobil pismo od čateškega župnika, ki v njem ta razlaga, v kakšnih finančnih težavah se zaplaška cerkev nahaja. Potrebuje mnogo notranjih popravil, morajo odplačevati dolg za zvonove, ki so jih nabavili na zaup.

Zaplaška božjepotna cerkev se je morala vedno boriti z revščino. Res je, da so njeni romarji dajali svoje darove, a ti darovi so bili podobni svetopisemskemu daru vdove, ki je darovala za tempelj en vinar. Naš Gospod Jezus Kristus jo je očitno pohvalil, ko je ljudstvu rekel: "Ta je darovala največ, ker je darovala vse, kar je premogla."

Okoliške vasi Zaplaza, kot tudi sosednje čateške župnije, so revne in bijejo težak boj za življenjski obstanek. To je bilo še v onih "zlatih časih", o katerih tako radi govorimo "njega dni". Nič ni boljše danes, če ni še slabše.

Ako me spomin ne vara, je pred 62 leti takratni čateški župnik Povše z velikimi žrtvami pozidal poleg prvotne kapelice zelo prostorno cerkveno stavbo. Delo je trajalo dve leti, nato je bilo ustavljeno radi pomanjkanja denarnih sredstev. Stavba je bila rešena obširna, notranjščina nedodelana. Podobna je bila prosjaku, ki v raztrgani obleki sedi poleg pta in prosí mimoidoče vbo-gajme.

V živem spominu mi je še dan 26. julija 1914, ko se je vršil ta dan fantovski tabor na Zaplazu, pa se je sredi navdušenja spreminil v otožno žalost. Ta dan je bil začetek prve svetovne vojne. O tem sem že enkrat pisal. Pogreta "trihta" ni dobra, pravimo Slovenci. Samo to bi še rad omenil, da sem na isti dan iz rado-vednosti stopil na kor, ki je zelo obširen, a je bil prazen. Le nekaj pevk je bilo na koro, med njimi pa znameniti glasbenik, eden največjih tedanje dobe, Ignac Hladnik. Na sam kor nisem stopil, ker sem se bal, da se bo pod, ki je bil zelo šibek, vdal pod moj težkim korakom.

To, kar je za Gorenjce Marija Pomagaj na Brezjah, to je za Dolenjce Mati božja Zaplaška. Sleherni Dolenjec ima globoko v svojem srcu zasidrano ljubezen do Marije Zaplaške. Za ta veliki duhovni dar se moramo mi, ki vemo, kje se se Zaplaz nahaja, iz globočine svojega srca zahvaljevati dobrim materam z zele-

ne Dolenjske in trpinke Dolenjske.

Ko zagleda luč sveta prvorojenec v družini, ga dolenjska verna mati priporoči v varstvo Marije Zaplaške. Ko otrok doraste in shodi, ga mlada mati vzame s seboj na božjo pot na Zaplaz. Ko je s svojim otrokom stopila v cerkev, je pokleknila pred Marijin oltar ter ga s povzdignjenimi, razprtimi rokami izročila v njeno varstvo, da ga ona vodi po razburkani življenjski poti. Nato je šla po kolenih okrog oltarja in otročiček z njo. Potem je vsa blažena zapustila cerkev, v zavesti, da je svojega ljubljenežnega otroka izročila v pravo zavetje. Vse to se je globoko vklesalo v otrokovo srce. Tudi največji umetnik ne bi mogel vklesati v otrokovo srce to, kar je storila verna mati Dolenjske.

Morda je ta otrok, ko je dorastel, si poiskal delo v premo-gopkih v Hrastniku, v Trbovljah, mogoče je šel na Nemško ali v Prusijo, ali celo v Ameriko, kjer se svoboda tako zlorablja, da nekateri menijo, da v Ameriki ni treba imeti nobene zveze s cerkvi, še manj pa verovati v Boga. Mogoče ta že omenjeni otrok, ko doraste, obrne od časa do časa svoj pogled nazaj na prehojene steze svojega življenja in vidi za seboj križev pot... Morda je odložil včasih ves nejevoljen križ ob pot in zavil s steze v greh. Spomin na otroška leta, spomin na njegovo pobožno mater, spomini na prizore, ki jih je kot otrok doživljal s svojo materjo pred Marijinim oltarjem na Zaplazu, pa ga privedejo zopet na pot resnice in prave sreče. — Marija Zaplaška je marsikateremu zadobila dušni in telesni mir. Sleherni Dolenjec ima prijeten spomin na Marijo Zaplaško, pa četudi ni več veren.

Tem potom apeliram na vse one, ki so se kdaj pridružili zaplaškimi romarjem in ki so ob takih prilikah prosili Marijo za pomoč ter bili tudi uslišani, da se sedaj po dolgih letih Nje spomnijo s kakšnim darom. "Dolar je sveta vladar!" To vedo tudi tisti, ki geslo na dolarju, "In God We Trust", iz srca sovražijo!

Kdor je pri volji, kaj darovati za Marijo Zaplaško, naj pošlje na sledeče naslove:

Franc Kamin
(Kovačev iz Gorenje vasi)
1125 E. 72 St.
Cleveland, Ohio 44103

Angela Jarm
(Lisjakova iz Čateza)
910 E. 236 St.
Cleveland, Ohio 44123

Jenny Košir
(Drabižova s Čateške gore)
1555 E. 173 St.
Cleveland, Ohio 44110

V nadi, da bo ta poziv rodil obilo uspeha, vas vse, ki boste kaj darovali za Zaplaško božjo pot, iskreno pozdravljam.

France Kovačič

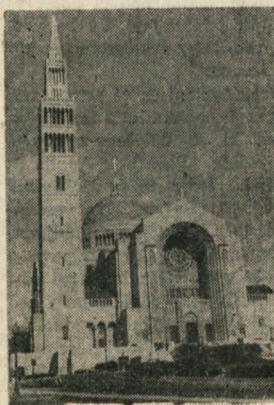
Skalovčevi mami
iz Bohinjske Bistrice
v spomin!

CLEVELAND, O. — Kakor smo brali 15. jan. t.l. v Ameriški Domovini, je "na dan Krsta našega Gospoda, dne 13. januarja t.l., umrla v 88. letu starosti v stari domovini v Bohinjski Bi-

strici Marija Sodja, roj. Žvan, mati gg. inž. Jožeta, Miklavža in Maksa z družinami, Rev. Franca, C.M., in Rev. Janeza, S.J."

Ljubljanska Družina št. 5, od 2. sušca t.l. se je rajne spomnila z naslednjimi besedami: "Njeno življenje je bilo kakor živ evangelij. Tako bi mogli reči o pokojni Mariji Sodja (Skalovčevi mami) iz Boh. Bistrice, materi devetero otrok. Od njih sta dva postala duhovnika: France lazarist, Janez jezuit. Mnogo je ljubila, mnogo trpela. Poleg že omejenih otrok jih je nekaj umrlo prav majhnih. V njej se je razcvetelo čudo rodovitnega materinstva, čudo krščanskega materinstva, ko začne sam Bog po Kristusovem srcu ljubiti s srcem materinim. V življenju je doživela mnogo ponižanj in trpljenja, toda vse je darovala za duhovnike. Ob smrti so tej junaki materi izrazili spoštovanje vsi Bohinjci, ne glede na prepričanje." J.S.

Darovi za Slovensko kapelo v Washingtonu

Narodno svetišče Marijinega Brezmadežnega spočetja

CLEVELAND, O. — Pomnite — vsi prispevki za Slovensko kapelo so davka prosti. Vpošte-vajte to, ko boste izpolnili prijavo o dohodninskem davku!

Mrs. Dorothy Ferra nam je zopet poslala \$78, kar so prispevali:

Po \$20: Mr. in Mrs. Martin Jeric v spomin pok. staršev Frank in Mary Dolina ter Martin in Rose Jeric.

Po \$10: Dorothy Ferra v spomin pok. matere Anne Varsek; Frank Orazem, Mr. in Mrs. Jacob Grum, Mrs. Frances Kosem.

Po \$5: Mr. in Mrs. Anthony Okicki, Mr. in Mrs. Charles Lavrich, Joseph Konchan.

Po \$3: Mrs. Millie Tucci v spomin pok. očeta Louis D. Tarantino.

Mrs. Anna Godlar je poslala \$30, kar so darovali:

Po \$10: Neimenovana iz Illinois, Mrs. Anna Godlar v spomin 15. obletnice za pok. soproga Franka.

Po \$5: Louis Kalister v spomin pok. Angele Vogrin, Louis Kalister v spomin pok. Jennie Debeljak, Euclid, O.

Mrs. Mary Ottoničar, ki je do sedaj nabrala že nad en tisočak za našo kapelo, nam je poslala vsoto \$191, kar so prispevali:

Po \$70: Mr. in Mrs. Tony Zakrajsek (Funeral Home), ki sta že prej prispevala \$30, torej skupaj \$100.

Po \$10: Mrs. Angela Misic, Mrs. Jennie Stefancic, Mr. in Mrs. Louis Fenc v spomin pok. Roman Selan, Ignac Resnik v zahvalo, Mrs. Mary Ottoničar v spomin pok. Jos. Ottoničar, Mr. in Mrs. Leo Novak, Podr. št. 25 SZZ namesto avta za pok. Mary Prijatelj.

Po \$5: Mr. in Mrs. Joseph Lawrence, Mr. in Mrs. Louis Fenc v spomin za pok. Joseph Hren, Mrs. Anna Fertak, Mrs. Mary Skuly, Mrs. Antonia Mihevc, Mrs. Katarina Ubič, Mrs. Veronica Vrbancic dar Mariji, Mrs. Frances Kaucic.

Po \$2: Mary Vidmar, Frances Lipold, Mary Modic, Mary Meznarsic.

Po \$1: Angela Drobnic, Mary

Kuhar, Anna Saunik.
Vera Bajec, tajnica podr. št. 14 SZZ je poslala \$46, kar so darovali:

Po \$10: Pauline Seseck, Mr. in Mrs. Anton Grill.

Po \$5: Rose Mickovic, Frances Kog, Margaret Baron, Mr. in Mrs. Joseph Strazisar.

Po \$2: Mary Guzeli, Jennie Zagar, Mary Sporar.

West Allis, Wis. — Marie Floryan, tajnica podr. št. 17 SZZ, je poslala \$30. Darovali so:

Po \$5: Mr. in Mrs. John Jung-wirth, Anna Kegel, Mrs. Anton Floryan.

Po \$2: Mary Rodich, Mary Uj-cic, Maria Pahac, Josephine Staraha, Mr. in Mrs. Anthony Mar-rolt.

Po \$1: Frances Piwani, Mary Benesh, Mary Kosmina, Antoinette Rauth, Mary Zore.

Cleveland, O. — Mrs. Mary Jeraj nam je poslala vsoto \$53; darovali so:

Po \$50: Mary Jeraj (prej je že prispevala \$50, torej skupaj \$100).

Po \$2: Mrs. Julia Bokar in \$1: Miss Jennie Blatnik.

Pueblo, Colo. — Mrs. Anna Gradisar je poslala vsoto \$35, kar so prispevali: \$15 Mrs. Mary Lakner; \$10 Anton in Anna Gradisar; po \$5: Mr. in Mrs. Jože Škrjanec in Mr. in Mrs. John Skull.

Od posameznikov smo prejeli kot sledi: \$40 Neimenovana iz Campionsburgha, Pa.; \$14.80 od Podr. št. 73 SZZ, Warrensville, O.; \$6 Mrs. Anna Kolek, Maple Hts., O.; \$4.50 Neimenovana; Toronto, Can.; \$2.50 Mary Lenich, Eveleth, Minn.; \$30 člani dr. sv. Elizabete št. 171 KSKJ, Duluth, Minn.

Kansas City, Kans. — Mrs. Mary Hotujec je zopet poslala \$63, kar so darovali:

Po \$10: Albert A. Yarc.

Po \$5: Ann Belan, Mary Bizal, Stella Crammer, Emily Kaminski, Mathew Macek, Mary E. Lukomski, Rose Bartokski, Mary Anzicek, Frances Anzicek, Katherine Lovrencic; \$2 Edw. Martincic; \$1 Dorothy Perlik.

Nadalji smo prejeli še naslednje prispevke:

Po \$100: Justine in Frances Lokar, Pittsburgh, Pa.; Leo Modic Sr., Chicago, Ill.; Rev. Joseph J. Ozimek, Parma, O.; Mr. in Mrs. Anton Gende, La Salle, Ill., v spomin pok. staršev Mr. in Mrs. Anton Baznik.

Po \$50: Rev. Joseph Vogrin, Parkers Prairies, Minn.; Sacred Heart of Jesus Lodge 70 KSKJ, St. Louis, Mo.; Mrs. Mary Komove in hčerka Frances, Redlake, Minn., v spomin hčerke-sestre Gertrude Komove - McNamara; Sacred Heart Church, Barberton, O.; Dr. Andrej Pugel, M.D., St. Clair Shores, Mich.; Podr. št. 63 SZZ, Denver, Colo.

Po \$25: Neimenovana; Anton Zakelj in družina, Clev., O.; Mr. in Mrs. Frank J. Kocevar, Steelton, Pa.; Rev. Alphonse Cuk, Latrobe, Pa.; Mary of Seven Sorrows Soc. 81 KSKJ, Pittsburgh, Pa.; Blessed Virgin Soc. 50 KSKJ, Pittsburgh, Pa.; Anna Lochiner, Thomas, W. Virginia; St. Helen Soc. 193 KSKJ, Euclid, O.; Mary Ivkovic, N. Chicago, Ill.; Ann Marie Ulchakar, Parma, O.; Mrs. Mary Zdesar in hči Dorothy v spomin Jacoba Hodnik, Clev., O.; Frank Kocevar, Steelton, Pa.; Frances (Krasovec) Cinkole v spomin pok. staršev Jakob in Mary Krasovec, Clev., O.; Mr. in Mrs. Anton Viddergar, Fontana, Calif.

Po \$20: Mr. in Mrs. Anthony Opalek v spomin pok. Mr. in Mrs. Joseph Opalek in pok. Katherine Sostaric; Kristina in Franc Medved, Biwabik, Minn.

Po \$15: Agnes Russ, (Newburgh), Clev., O.; Mr. in Mrs. John Grahek, Clev., O., v spomin pok. Dominik in Agnes Perko, John in Mary Grohek in Victor Grahek; Theresa Kodelja, Dawn Club No. 23 SZZ, Ely, Minn.; Mr. in Mrs. Cyril Grile, Ridge-wood, N.Y., v spomin Dolores

(Dalje na 3. strani)

Bogovich in Mrs. Anna Rautar; Mrs. Mildred Bashel, Chisholm, Minn., v spomin pok. soproga Johna.

Po \$10: Mr. in Mrs. Mary Zabu-kovec, Parma, O.; Mrs. Mary Papez v spomin pok. soproga Jerryja; Mary Segro v spomin pok. mame Josephine Meserko, Clev. O.; Mrs. Gertrude Repp, Waukegan, Ill.; Emma Planinsek, Joliet, Ill.; Mrs. Mary Tom-sic, Strabane, Pa.; v spomin pok. sestre Jennie Krulce; Amalia Krulce in hčere v spomin pok. Jennie Krulce; Mr. in Mrs. Jack Zaper, Mrs. Joseph Kordan, Cleveland, O.; Frank Mihelich, Gil-ber, Minn.; Mrs. Louise Yeager, Indianapolis, Ind.; Mr. in Mrs. Don Postotnik; Olga S. Simone-lig, Speedway City, Ind.; Mr. in Mrs. Anton Rodic, Clev., O.; družina Anton Zadnik, Tampa, Fla.; Mrs. Mary Ostanek, Forest City, Pa.; Frank Skraba, Bar-ber, O.; Podr. št. 42 SZZ Maple Hts., O.; Mr. in Mrs. John Ja-lovec v spomin pok. sina John-nie J. Jr.; Mr. in Mrs. John Pe-tric v spomin pok. Marije Poto-car, Clev., O.

Po \$5: Caroline Zadnik, Euclid, O.; Mrs. Johanna Kotnik v spomin pok. hčere Mrs. Hunter, Farndale, Mich.; Mrs. Mary Grande v spomin pok. soproga Franka, Denver, Colo.; Mrs. Frances Hocevar, Clev., O.; Podr. št. 22 SZZ, Bradley, Ill.; Mr. in Mrs. Nick Staresinic, Pittsburgh, Pa.; F.P., Parma, O.; Mr. in Mrs. Anto Meljac, Clev., O.; Jerry W. Knaus, Clev., O.; Frank Pertz v spomin pok. soproge Alice, Clev., O.; Charlotte H. Cimjah, Steelton, Pa.; Mary Tomsic v spomin soproga Ignatza, Strabane, Pa.; Frank Ches-nik v spomin sestre Jennie Krul-ce; John Kern v spomin Jennie Krulce; Frances Tomsic in Jen-nie Kodelja v spomin sestre Jennie Krulce, vsi iz Strabane, Pa.; Alfred W. Zitnik, Parma, O.; Caroline Mihelich, Clev., O.; Frances Osaben, Barberton, O.; Mr. in Mrs. Frank Novak, Wau-kegan, Ill.; Miss Mary Svete, Broomfield, N.Y.; Mrs. Josephi-ne Leksan, Joseph J. Nanut, oba iz San Francisco, Cal.; Mary Strancar, Clev. O.; Mr. in Mrs. Jacob Dobnikar, N. Chicago, Ill.; Mrs. Caroline Boyce, Willowick, O.; Mary Ojster, La Salle, Ill. in Mrs. Anton Nachtigal, N. Largo, Fla.; Mr. in Mrs. Matija Golobic, Euclid, O.; Mrs. Mary Benovol, Mrs. Jennie Kozely, Steve in Amalia Krulac, vsi iz Clev., O.; Mr. in Mrs. Ignatz T. Trunkle, Great Falls, Mont.; Louis J. Kraker, Anaconda, Mont.; J. Hren, Oak Park, Ill.; Katherine Slogar, Ely, Minn.; Agatha Antolics, Bridgeport, Conn.; Mrs. Frances Russ, E. Helena, Mont.; Susan Prebil, Eveleth, Minn.; Neimenovana; Mr. in Mrs. Joseph Agnich, Minne-apolis, Minn.; Mrs. Mary Prijat-elj v spomin pok. soproga in sinov Franka in Vinkota; John Habjan, Eveleth, Minn.; M. J. P., Fontana, Calif.; Miss Antonia Ravnarik, Forest City, Pa.; v spomin staršev Antonia in Gasper Ravnarik; Mrs. Mary Dusa, Calumet, Mich.; Mrs. Frances Russ, Lorain, O.; Jo Sieworek, Clev., O.; Joseph Serro, Hermine, Pa.; Mrs. L. Pischel, Opa Locha, Fla.

Po \$8: Jennie Zuzek v spomin Jennie Krulce; Fred Johnson, Shaker Hts., O.; Katie Kovich, E. Helena, Mont.; Mrs. Antonia Turek v spomin Mary Osredkar; Mrs. A. Turek v spomin Luke Hocevar.

Po \$2: Mary Chesnik, Jennie Lukezic, Canon City, Colo.; Mrs. Mary Boldin, Clev., O.; Ivan Lenko, Peter Pecavar, San Fran-cisco, Calif.; Mary Farchnik, Mrs. Mary Shuster, Mrs. Mary Barle, Gilbert, Minn.

Po \$1: Stefan Grgin, Anton Kump, Fr. Pecavar, Joe Bajuk, vsi iz San Francisco, Calif.; John Sustarich, Calumet, Mich.; Anna Rasich, Aurora, Ill.; Mr. in Mrs. Everett Harfield, Cecil Campa, Helen Russ, Mrs. in Mrs. F. Russ, Mr. in Mrs. Henry Ko-

(Dalje na 3. strani)

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Mladina, postavi se pokonci

Ko sem 18. februarja letos počel o veselici SAVE v Torontu, sem omenil tudi, naj bi člani te mladinske, akademske organizacije tej posvetili malo več dela iz ljubezni in idealizma, da bi tako SAVA mogla izkristalizirati svoj slovenski in akademski obraz.

Toda, lahko je dajati nasvete, težje je storiti kaj pozitivnega. Vsi pa vemo, da bo naša akademska in sploh naša mladina mogla izkristalizirati svoj pravi obraz samo s skupnimi naporci. Zato bi bilo prav, če bi vzeli v roke V. knjigo *Vrednot* in bi prebrali in preštudirali razpravo "Naše občestvo", ki jo je napisal dr. Vinko Brumen. V tej razpravi je več strani posvečenih naši mladini. Ko sem razpravo bral, sem se spomnil na naše SAVA-NE, ki bi jim priporočil, da bi omenjeno razpravo vzeli v svoj program enega leta in jo temeljito študirali na svojih sestankih. Poleg članov SAVE pa imamo še drugo mladino, ki razdvaja tava okoli, kajti po starših je nekaj, po šoli in po sožitju pa zopet nekaj drugega.

Ko priporočam razpravo "Naše občestvo", pa bom nekaj odlaškom objavil na tem mestu, da bodo lahko starši in njihov mladi rod o teh življenjsko važnih problemih govorili med seboj in se morda iz njih celo kaj naučili. Slovenskemu zdmostvu v korist bo to.

"Naše lastno občestvo pa je potrebno ne le nam, marveč tudi naši mladini, morda celo bolj kot nam. Na prvi pogled bi se zdelo, da ni, ker da se mlajši že naravnost vraščajo v novo občestvo in v njegovo kulturo, zato ne potrebujejo nikake tople grede ali cvetličnjake umetne temperature. Pa ni tako. Pognati korenine v tuji zemlji ni tako lahko, kot bi se morda zdelo. Razen tega so ti naši mladi razdvojeni, ker so vendar po starših (dednost) in po domu (prvo kulturno obližje) še otroci starega sveta, le po šolanju in sožitju stopajo v novega. Strogo vzeto niso ne to, ne ono: ko odmetajo staro, naj bo že iz mladostnega odpora od "starih" ali iz prevleke vname za novo, ali obojega, vendar ne morejo postati nekaj povsem novega. Morajo najti zdravo spojitev obojega in po možnosti tako dobro, da bo zlitina dala čist zven. To pa bo mogoče le, če bodo v dovoljni meri gojili in v sebi zoreli oboje, torej tudi našo kulturno dediščino, ki jo zato morajo doživeti in živeti, pa vzporedno z lastno rastjo razvijati, da bo dosegla višino in zrelost njihove siceršne kulture, da bo enakovredna tisti, ki jim jo bo dalo novo obližje. K temu jim po svojih močeh pomaga dom, a zato mora dom in z njim morajo njihovi starši, pa oni sami koreniniti tudi v občestvu. Če ne bodo dosegli take zdrave spojitve obeh kultur, a si nobene posebej ne morejo tako osvojiti, da bi jih zares povsem prevzela in prešinila, utegnejo zapasti razkulturenju, ki se že tako javlja v zaljubljenosti v razne manjvredne modne kulturne pojave. Ko ne tipajo v globino in ne iščejo v višino, ko trgajo vezi s preteklostjo in jih še ne morejo ustanoviti s prihodnostjo, po-

korno služijo narekom okolice, ki je tako izkoreninjena kakor oni sami." (Vrednote; 1968, stran 154, Vinko Brumen "Naše občestvo".)

Nekaj pripomočkov za lažje razumevanje gornjih ugotovitev. Naše občestvo so skupnosti Slovencev v raznih nasebinah. Organi tega občestva so organizacije in ustanove bodisi gospodarskega, kulturnega, verskega ali političnega značaja. Koliko teh, ki so pred našimi očmi zrastle v mladenke in mladince, je aktivnih v našem občestvu? Koliko jih je, ki se zavestno prištevajo v to občestvo? Verjetno se na pačno predstavljamo, če mislimo, da se ta mladina bolj domače počuti v tem novem okolju, v katerega stopa skozi šole, kot v slovenskem občestvu. Če zamejtajo dediščino staršev, kako morejo kar čez noč postati nekaj novega? Ali pa so starši tudi pokrbniki, da bi bili otroci deležni njihove kulturne dediščine? Če niso, bodo od te strani kulturni pohabljeni. Če jim slovensko občestvo ni zmogočno dati doživeti slovensko kulturo, kako bodo potem doživeli in živeli novo, kanadsko? Kaj pa je kanadska kultura? (Bo še.)

P. M.

Misijonska zdravnica dr. Terezija Žužek pride v Toronto

Sestra-zdravnica dr. Terezija Žužek že nekaj let deluje v Pakistanu, tam v daljni Aziji. Nekaj tednov se že mudi na ameriškem kontinentu. Obiskala je Slovence v Buenos Airesu, Argentini, in zadnji teden se je mudila med rojaki v Clevelandu, Ohio, 7. marca — ravno na prvi petek — bo pa priletela v Toronto, kjer ima osebne in misijonske prijatelje. Ker je njen čas za take obiske zelo omejen, bo Baragov misijonski krožek še isti večer, to je v petek, 7. marca, pripravil sestanek za člane in za vslo slovensko javnost v cerkveni dvorani na Manning Ave. Sestra-zdravnica bo prinesla s seboj skioptične slike in bo ob njih imela kratko predavanje. Obenem bo pa pripravljena se s poslušalci razgovarjati. Vsakdo bo lahko stavil vprašanja in bo dobil odgovor. Na svidenje torej v petek zvečer po večerni sv. maši.

Sestro-zdravnico bi tudi radi videli v župniji Brezmadežne s čudodelno svetinjo. Ker pa v soboto nimajo proste dvorane, bo za obisk zelo malo časa, kajti misijonarka v nedeljo popoldne že odputuje nazaj v svoj glavni stan v Philadelphiji, Pa.

Baragov misijonski krožek

Veliko potreb ima na Formozi

Otok Formoza je zdmostkim Slovincem dobro znan. Tam namreč že dolgo vrsto let deluje zdravnik dr. Janež. Sedaj se je pa s Formoze oglasila še ena slovenska duša, sestra Anica Miklavčič. Njen misijonski delokrog je drugje kot dr. Janežov. Sicer naj pa sama pripoveduje, kako je zašla na Formozo in kaj tam dela, ter česa potrebuje.

"Predragi člani misijonskega krožka v Torontu! Ne vem, kako naj se vam zahvalim za prekrasni dar, ki je prispel v ugodni priliki, ker se bila res v veliki sti-

ski. No, naj vam povem, da sem dospela sem na Formozo 15. novembra 1968, ker me je ljubi Bog poklical zopet na to predrago kitajsko zemljo, kjer sem preje delovala že precej let. Bila sem potem 15 let na Japonskem in sedaj sem zopet med mojimi Kitajci, vesela in srečna in upam ostati tu do smrti. Sem so nas poklicali patri frančiškani, ker želijo, da delamo za Cerkev in pomagamo pritegniti vso to mladino, ki je okoli nas. Začeli so delati cerkev; gradba počasi napreduje, manjka denarja in dolgov rastejo. Zaupanje v božjo Previdnost pa je veliko. Tukaj smo zares v stiski. Ker sem tudi lani dobila od vas lepo vsoto, upam, da sem na vaši listi in prosim, da me ne bi več pozabili. Koliko uboštva vidimo tu okoli nas. Če bi imeli kaj malih kipecev Matere Božje, rožnih vencev, bi nam tako prav prišli. Mali paketič se lahko odda in nam ni treba plačati carine. Tudi za božične karte (rabljene!) se priporočam. Vse uporabimo za naše deklice v nedeljski šoli, za nagrado, če pridno pojejo v cerkvi. Me misijonarki smo uboge in nimamo ničesar. Naš samostan so samo štiri sobice in to za štiri sestre. Če kaj pošljete, ne delajte velikih paketov, ker je prevelika carina. Naše delo med Kitajci pripravljamo tudi vašim molitvam. Imamo veliko upanja in gremo korajžno naprej. Tudi jaz vas ne bom pozabila. Za danes naj končam, ker me čaka še veliko dela. Vaša vdana in hvaležna S. Anica Miklavčič, Catholic Church Shin Min li, Chun-gli — Taoyuan Shien, Taiwan, Formosa.

Pa sem na začetku tehle vrstic rekel, da ni med nami nič novic, sedaj bo pa vsak čas cela stran polna. Mogoče boste rekli: "Veliko piše, pa nič ne pove." Imate pa tudi prav; vsakdo ima pravico do svojega mnenja. Naj torej neham, če ne bo urednik vrgele tale list v koš. Tudi on ima to pravico. Za konec pa še pozdrav iz slovenskega Toronta.

Por.

L. Ambrožič st.: OBLJUBA DELA DOLG

LXXXII

Prav zadnje čase sem imel precej opravka z ljudmi in pri tem priliko opazovati, kako malo so pripravljeni pomagati človeku v nesreči. Zadel me je "usoda", da sem reševal iz bolnice neko ženo, ki jo je mož dal pred dvema leti na opazovalnico, potem se pa ni brigal zanjo več kot z enim bežnim obiskom. Vsa nesrečna je ždel, obupavala in ob jokavala svojo usodo, mislila na dva sinova, 7 in 9 let, kako se ji ma godi, in na moža, zakaj so mu druge bolj po volji kot ona itd. Ko je uprava bolnice uvidela, da se nekdo resno zanima zanjo, jo je takoj prenesta na boljše mesto, kmalu nato pa ji dala delo v pralnici. O premitosti in pozneje k dodelitvi k delu mi je žena sama poročala, nič pa bolnica. Šele na ponovna vprašanja sem dobil odgovor, da rada in dobro dela, da je popolnoma zdrava ter da jo lahko, kadar hočemo, vzamemo iz bolnice brez vsakih pogojev. Če bi se ne našla dobra duša, ki me je naprosila, naj jo poskusim spraviti iz bolnice in če bi se jaz tako resno na zavzel, pa bi žena lahko še dve nadaljni leti gnila v tisti luknji za mrežo. Pri taki reči, zlasti pa še v več sto milj oddaljeni bolnici, pa nisem mogel vsega sam reševati, pač sem pa iskal pomoči pri ljudeh. In pri takih prilikah se opazi, kako redko je posejana ljubezen, srčna kultura in prava dobrota...

Le vse preveč je prekladanja na ramena drugih in polno je izgovorov, kako ne in zakaj ne. Toliko je pomislekov, da končno že sam obupuješ. Pa se najde dobra — s srčno kulturo obdarjena duša — ki se hoče žrtvovati, delati tiho, mirno, vztrajno, ki svojeje dela ne obeša na veliki zvon — niti na navček ne. In glejte čudo: Ravno taki ljudje so največkrat najbolj ožigosani in klevetani. Kako je to žalostno in u-

sočno dejstvo. In to se menda vleče skozi vso zgodovino. Vsem onim, ki so mi pri tem reševanju priskočili na pomoč, sem zelo hvaležen. Stalno mi sedaj uhaajo misli v to, koliko je še po svetu takih in enakih primerov. Ako se nekdo hoče znebiti človeka, ga osumi, da ni pri "tapravi", ga da v opazovalnico, morda še kje kaj "pomaga" in ga prepusti usodi. Zdi se, da če bi bil še tako pameten, mora v takem slučaju ponoreti. Smo že včasih brali in slišali o takih primerih. Če kdo ve za kak tak primer in se ne potruži na en ali drug način reševanja, bi dejal, da veliko greši. "Ne straši se boja, ne straši se znoja" — nam daj poguma veliki pesnik.

Goethe je zapisal: Čemu bi iskal poti, če je ne mislim pokazati svojim bratom? Nekje sem videl zapisano: Če mislimo rešiti samo sebe, ko se drugi pogubljajo, smo vsi razbojniki. Čeravno je bilo to zapisano v drug namenu, lahko to porabimo ravno tukaj. Koliko kristjonov nas je, ki skrbimo le za to, da zakrijemo svoje grehe, da se ognemo sodbi in "pekla", da se skrijemo ljudski sodbi in osveti. Zato bijemo po drugih tako glasno, da sami sebe preglasimo. Zbiramo najraje iz onih tihih delavcev, ki jih ljudje najbolj rabijo, največ pri njih dosežejo in jim največ zapujajo, ker čutijo v njih že preizkušeno dobroto. Te je treba izdregati iz njihovih src, jih oklevetati, ožigosati jih z lažjo in povtvarjanjem, z goljufijo in samosilstvom, nato pa postaviti sebe na njihova mesta in si pripetiti kolajne na svoja "hrabra" prsa in če le mogoče, se povaljati po lavorikah pregnancev. Pa naj se potem prikladi od nekje — iz Azije, nekdo in nam reče, da to ni krščansko, da to nismo pravi kristjani... o, kakšna zamera bi nastala. Nekaj tako hudega se nam upa vreči v obraz... Po njem sedaj. Še tega je treba onemogočiti — ožigosati — oklevetati. Saj je to vendar naš pravi poklic... Zato bomo s tem "nabijačem" hitro opravili in ostali bomo kristjani ter vsaj po besedah in pisanju — zelo verni in vdani Cerkvi... O, mi ubogi! Kako daleč s prave poti smo zšli... Kako daleč proč smo od — luči — kvasa — soli... kamor je Kristus kristjana opredelil... Zakaj se še imenujemo kristjane?... Razbojniki smo, ne pa kristjani. Zakaj, tega imena nismo vredni!

Ko pri tem pomislim nazaj, na nekdanje čase iz domovine, na strankarska sovražstva, ki so se v glavnem razplamela ob časih volitev in podobnih prilikah. Res je, da so bila nasprotstva vroča in zgovornjena marsikaka huda beseda, a ko so prešli tisti glavni dnevi, ko so npr. volitve minule, se je tudi jeza takoj unesla in sovražstvo minulo. Par dni, ko smo se srečavali, je priletela kakazfrakcija ali le malo bolj uradni pozdravi; nič pa ni ostalo v nas tiste grenke jeze, sovražstva, klevetanja in laži, kot to opažamo tukaj pri ljudeh, ki so odšli v begunstvo — radi protikomunizma, — vsi vdani veri in Cerkvi. In prav za take se imajo še danes, čeravno so tako polni sovražstva, da jih kar razganja, pa se ne morejo prav nič obvladati in zaplavati iz valov v mirnejše tokove ter iz razbijanja in klikarstva preiti k treznemu delu za blagor vsega naroda.

Zapisal sem že enkrat, kako smo v mladi orlovski organizaciji vpeljali stezo sprave. Povsod, tudi v vrstah najidealnejše mladine, pridejo različna misljenja, pride do prepričev. To je pač nekaj človeškega. Spomnim se nekaterih slučajev, da je šlo precej zares in so padale celo zausnice. Vendar pa to skreganje ni smelo

trajati čez kak teden. Disciplinarnost je bila tako močna, da sta se skreganca sama navadno dogovorila, če ne ustno, pa z listki, kdaj se bosta sestala na stezi sprave in si zopet prijateljsko segla v roko. Le redko je bilo temu treba posredovati odboru. Kako prijeto je bilo prebiti v krogu dobrih in odkritih prijateljev.

(Dalje sledi)

Darovi za Slovensko kapelo v Washingtonu

(Nadaljevanje s 2. strani)

vich, Mr. in Mrs. Ed. Kovich, Mr. in Mrs. John Kovich, Ellen Krane, Margene in Alexis Grese, Mr. in Mrs. Arnold Miller, vsi iz E. Helena, Mont.; Mr. in Mrs. Jerry Neidhardt, E. Helena, Minn.; Mrs. Stepic, Duluth, Minn.; Mrs. Josephine Kramer, Gilbert, Minn.

Apeliram na vse zavedne katoliške Slovence in Slovenke, da, če še niste nič prispevali za Slovensko kapelo, to storite čimprej. Rabimo še \$16,000.

Mal položi dar tudi Ti Mariji Pomagaj na oltar!

Ček naredite na "SLOVENIAN CHAPEL FUND" in ga pošljite na moj naslov!

Frank A. Turek
986 Bryn Mawr Ave.
Wickliffe, Ohio 44092

Izolacijonizem raste

Leta 1963 se je izjavilo zanj le 10% povprašanih, sedaj jih je za to politiko že 22%!

PRINCETON, N. J. — Gallupov zavod je hotel dognati, kaj misli naša dežela o odnosih od sveta. Ugotovil je: Ideja o izolacijonizmu je začela zopet dobivati tla v naši deželi. L. 1963 je bilo komaj 10% vseh vprašanih za izolacijonizem, danes jih je že 22%, med mladino pa kar 28%. Zakaj je tako, povedo razlogi za izolacijonizem, med njimi so štirje, ki so važni: Amerika je prenapela svoje obveze s tem, da se je spustila v vojno v Vietnamu; Amerika naj se bolj briga za domače težave; Amerika bo v svetu bolj priljubljena, ako se ne bo toliko vtičkavala v mednarodno politiko; sedaj žrtvuje Amerika zelo veliko za ves svet; kadar bo pa prišla sama v škripce, ji nihče ne bo hotel pomagati.

Naj kdo misli o teh razlogih, kar hoče, privlačnosti jim ne more odrekat. Prvi razlogi (vojna v Vietnamu) pove, zakaj se posebno mladina nagiba k izolacijonizmu.

Zagovorniki ameriške "mednarodne" politike se sklicujejo na sledeče dejavnike: mednarodna povezanost je edino sredstvo, ki nas varuje pred novo svetovno vojno; v naših dnevih se ne more noben narod zapreti sam vase; Amerika je postala voditeljica svobodnega sveta; narodi se lahko veliko naučijo drug od drugega; Amerika bo rabila za-

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

Naprodaj

V okolici sv. Vida se prodaja zidan apartament, ima 8 stanovanj, po tri sobe v dobrem stanju. Cena zmerna. Vpraša se na 1196 Norwood Rd.

(47)

V najem

Lepo, prenovljeno 5-sobno stanovanje s kopalnico v bližini Sv. Vida se odda odraslim. Za pojasnila kličite 361-7540.

POZOR

Kadar nameravate kupiti ali prodati vašo hišo, lot, prazno zemljo ali farmo, kličite nas. Točna postrežba

JOHN KNIFIC REALTY
481-9980 820 E. 185 St.
(Tues.x)

veznike, ako izbruhne nova svetovna vojna. V teh razlogih ne tiči nič novega, tudi v privlačnosti se ne morejo kosati z razlogi, ki govorijo v prid izolacijonizmu.

Javnost je že tudi napravila svoj sklep glede vojne v Vietnamu. Na vprašanje, ali naj Amerika znova pošlje svoje vojake po svetu, ako bi kje nastal položaj podoben položaju v Vietnamu, kot se je razvijal po letu 1960? Kar 62% je proti pošiljanju in le 25% je zanj, lani je bilo nasprotnikov le 27%. Ker manjka znakov, da bi se vojna v Vietnamu hitro končala, bo verjetno odstotek 62% še močno narastel.

Skoro vse uidejo v zakon
NEW YORK, N.Y. — Okoli 85% strežnic na potniških letalih zapusti svojo službo, ker se poročijo.

CLEVELAND, O.

Moški dobijo delo

NASTAVLJAVCI ZA:

Stožčaste, strojne stručnice

DROBILNE STROJE

STOŽČASTE STRUŽNICE

STROJNE STRUŽNICE

VRTALNE STROJE

Morajo znati nastaviti in obratovati stroje in citati načrte. Prva in druga zmena. Prazniki, počitnice, življenjsko zavarovanje, bolezenski dopusti, polno plačani pokojninski načrt, starost neomejena.

ELWELL-PARKER
ELECTRIC

4205 St. Clair Ave.

881-6200

Pisarna odprta od 8. zjutraj do 5.30 pop.

SESTANKI PO DOGOVORU

Nepriistranski delodajalec
(47)

SESTAVLJAVCI

Izkušeni sestavljavci lahke trgovske električne opreme. Morajo govoriti angleško. Prosimo, kličite Mr. Zare za sestanek: 361-7811.

CERTIFIED CHEMICAL AND EQUIPMENT CO.

3366 St. Clair Ave.

(45)

Zenske dobijo delo

ZENSKA DOBI DELO

V domu brez matere, za skrbstvo dveh otrok, starost 3 in 5. Stanovanje v hiši, ali po dogovoru. Kličite 741-9186.

HELP WANTED FEMALE

Live in or per arrangement to care for two children, 3 and 5, motherless home. Call 741-9186.

(4,6,10,12,21 mar)

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

Delo dobi
Iščemo kuhinjsko pomočnico, od 7. zjutraj do 2. pop. Jo izučimo. Iščemo tudi pomivalko posode za delni čas. Kličite: 361-5214.

SORN'S RESTAURANT

6036 St. Clair Ave.

(47)

Hišno delo

Iščemo žensko za v ponedeljek ali četrtek; na bus liniji; nič pranja, nič otrok. Priporočila. Kličite 381-2543.

Office Cleaning

Neighborhood industrial plant requires woman for office cleaning several times weekly. Hours flexible.

VALEN MFG CO.

6725 Machinery Ave. 361-6264

(47)

POSUŠAJTE SLOVENSKE PLOŠČE

VSAKO SOBOTO OB 2 POPOLDNE NA CHIN-FM 101, TORONTO. ODDAJA "ZELELI STE-POSUŠAJTE" VAM PRINAŠA CENTRAL NEWS, NAJVEČJI DISTRIBUTOR ZA PLOŠČE, KNJIGE IN CASOPISE V KANADI. Za informacije pišite na

CENTRAL NEWS & VARIETY

256 Augusta Avenue
Toronto 2B, Canada Telefon: 924-5370

KAREL MAUSER:

ROTIJA

Večer je bil lep in rožnat kakor resje. V koritu vode so trepetali smrekovi vrhovi. Od čuvave koče je zvenel otroški vrisk. Cingljajoči smeh je zvenel s curkom vode in težko padal na Rotijino srce.

"Kako so nekateri ljudje srečni", je vzdihnila. "Jaz ne bom nikdar, ker ne smem biti. Greh, ki sem ga napravila, moram sama odplačevati, da ga ne bo treba otroku, ki ni ničesar zakrivil. Od grešne krvi je spočet, naj od očiscene živi. Samo, da bi po Tinetu ne bil. Da bi bil po meni, samo po njem ne."

Rotija se je spomnila spovedniških besedi. Tako jo je znal potolažiti.

"Da ne bo treba otroku trpeti, vi trpite. Spokorjen greh bo otroku v blagoslov."

Da, trpela bo, samo da bo otrok srečen. Saj ni nič kriv. Do sreče ima prav take pravice kakor vsak drug. Ne more zato, da se je ona spozabila.

Čez poseko je v velikih skokih bežal zajec in zginil v hosto. Rotija se je preplašeno zdrznila in prisluškovala pokajoči suhljadi.

"Zakurit grem", se je odločila in odšla v bajto. Suhljadi se je ogenj brž oprjel. Prijetna svetloba je zubljala po stenah in polnila prazni prostor s toplimi sencami.

"Zgance bom nocoj zabelila s cvrtjem, ko sem sama. Sicer se mi bodo jajca še pokvarila."

Nalila je v ponev vode in jo primaknila k ognju. Potlej je sedla na klop in se zazrla v plamen. Tišina v bajti se ji je zadela prijetna in ljubezniva kakor drag gost, ki pride in sede na zapeček in razpreda svoje spomine. Pogradi so rasli pod strop, poravnane odeje so dišale po utrjenih dekliških telesih. Ob Maričkinem pogradu je visela slika brezjanske Marije.

"Kako so vse srečne", se je Rotiji utrnila misel. "Doma so in nocoj morda fantje vasujejo pri njih. V nedeljo se bodo vrnile, nekatere morda šele v ponedeljek zjutraj. Pri delu bodo z veseljem mislile na preživete ure in se že v naprej veselile nove sobote. Zame je pa vedno ponedeljek, in bo

ostal do konca življenja."

Voda v ponvi je zavrela. Vzela je vrečico s police in usula moko. Voda se je zapanila čez njo. V kozici je scvrkla zaseko in se šele potlej domislila, da bodo žganci vendar s cvrtjem. Odstavila je mast, da se ne bi užgala in ubila v lonček troje jajc ter jih zžvrkljala.

Krop je brbljal, dišeča soparica je napolnila ves prostor, skoz okna se je ponujal mrak.

Potlej je odvila vodo in žgance premešala. Znova je pristavila zaseko in ko je zacvrčala, je tamedla jajca.

Takih žgancev Rotija že dolgo ni jedla. Kar razpustili so se v ustih. Mleko je potlej popila kar mrzlo.

Po večerji je črepinje pomila v koritu. Zrak je bil prijetno hladen, v smrečje se je lovil vetrič.

"Jutri moram vstati že ob treh, če hočem v Dražgoše k maši", se je spomnila. "Po bližnjicah imam več kot dve uri hoda. Nazaj se mi sicer ne bo mudilo, saj doli nimam kaj početi, toda do desetih bom komaj nazaj."

Vendarle se ji ni dalo v bajto. Nazadnje so prišle v vas Prešnikovka Minka, Stefanova Ana in Oblakova Pepca iz druge bajte. Tudi njim se še ni dalo spat.

"Bo šla katera jutri v Dražgoše k maši?" bi rada vedela Rotija.

"Predaleč je. Nazaj grede je pot po bližnjici strma, na okrog je pa predaleč. Kadar ne gremo v dolino, molimo kar same pri naši kapelici."

Stefanova Ana je največkrat molila naprej. Imela je močan, skoraj moški glas in znala je po stari materi vse mogoče molitve.

"Jaz pa kanim iti, če le ne bom zaspala. Do desetih bom že lahko nazaj."

"Prav, da greš, toda povem ti, da boš v ponedeljek komaj stala pokonci."

Se nekaj časa so modrovale, potlej so si voščile lahko noč in se razšle. Rotija je odšla po jo-

pico in sedla na klop. V začetku je mislila, da bo kaj brala, toda se ji res ni dalo. Noč je bila lepa in tako zvezdnata, da je bila zvezda zvezdi napoti. Nekateri so skušale napraviti prostor in so se utrnile. Rotiji se je zdelo, da se ji bodo utrinki usuli ravno na glavo.

Molče je sedela tesno ob steni in bila v poltemi podobna amfori, ki čaka, da jo napolnijo. Tudi roke ni premeknila. Obe sta ji ležali v naročju in ob ramenih sličili amforinim držajem.

Kako je noč na planini skrivnostna! Korito je prgišče velikana, ki se je prišel odžejat, curek vode je srebro, grmiči trave so hišice škrtaljev. Srna stoji na parobku in vohlja po zraku. Nekje diha človek.

Rotija vstane in potegne z roko po travi. Jutri bo lepo vreme.

Jernej se bo vrnil in bo prinesel novice s Prtovčca. Pri Marjeti se vse zbere.

Rotija gre v bajto in zapahne vrata. Čuvajev pes laja, ker je zaslišal šum. Lisjak se umakne in se v loku obrne proti Dražgošam.

Zunaj ostanejo samo zvezde, trava in živali.

Jernej se je vrnil. Sredi popoldneva je bil že na Martinčku. Rotiji je prinesel v oprtniku

RUSKA MODA — V modni reviji v Leningradu so nedavno pokazali vzorec moške mode, ki jo kaže zgornja slika.

moke, zaseke in nekaj kruha. In pismo. V resnici. Rotija ni mogla verjeti, da je pismo zanjo. Pa je le bilo.

Rotija Poderžaj,

Prtovč št. 4, pošta Zelezniki.

Rotiji so se zatresle noge. Skoraj bi se pozabila Jerneju zahvaliti. Od Tineta je. Od koga pa naj bi bilo?

"Marjeta je lepo pozdravlja in je bila kar huda, da nisi prišla domov. Na Prtovču ni nič novega, le za Tineta govori, da je zgubil službo in da je zdaj nekje za hlapca v Struževem. Zavoljo pijanosti so ga menda odpustili."

Jernej je gledal v Rotijo kakor da marsikaj ve. Rotija je mečkala pismo in se skušala znajti.

"Vedela sem, da ga bo pijača ugonobila. Mar bi se doma držal dela. Ko bi bil pameten, bi mu ne bilo treba nikamor hoditi."

Jernej je brž videl, da težko govori.

"Kaj pa si delala, ko si bila skoraj sama tukaj? Menda nisi lezla v Dražgoše."

"Mislila sem iti, pa sem zaspala. Se nikoli se nisem tako pozno zbudila. Usedi se, da spanja ne odneseš."

Sele zdaj se je prav zavedela. Pismo je še vedno tiščala v roki in prsti so ji bili znojni od razburjenja.

Jernej se je usedel.

"Kaj boš pa jutri počela? Menda ne boš spet v kamenju?"

"V dvajseto zaseko gremo trebit grmovje. To bomo opraskane."

Rotija bi rada videla, da bi Jernej odšel in da bi lahko prebrala pismo. Zgalo jo je v roki, kakor da z golimi prsti drži živ ogorek.

"Drugo soboto boš pa šla na Prtovč, kajne? Če boš šla, se gotovo oglasi pri meni, ker sem nekaj stvari moral pustiti še spodaj. Sam ne bom hodil, če pa tudi ti kaniš iti, bom pa šel. Tako sem tudi Marjeti obljubil."

Rotija mu je koj obljubila. Ni se hotela pregovarjati. Zelela je, da bi bila že sama.

Jernej je čutil njen nemir. Skoraj hudo mu je bilo, da je za tako kratek pogovor prišel tako daleč. Poslovil se je in ji še enkrat naročil, naj se zagotovo oglasi, ko bo šla v dolino.

Rotija ga je spremila kos poti. Z Mošenjske planine je vrisala harmonika.

"Mihovčev Francelj iz Podblice igra", je vedel povedati Jernej. "Nekaj mestjanov je prišlo in plešejo kot nori."

Rotijo je zanimalo samo pismo.

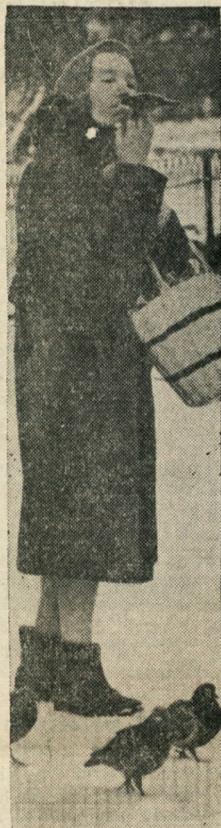
"Se enkrat lep boglonej, da si mi prinesel, Jernej."

"Je že dobro. V soboto grede me pa pokličti."

Komaj je Jernej zginil, je že pretrgala ovitek. Da, Tine je pisal. Grde, skrivenčene črke so se režale z modrega papirja.

Draga Rotija!

Ti pišem, da nisem več v tovarni, zaradi pomanjkanja dela in da sem zdaj v Struževem pri Kranju. Vem, da si huda in da tisto ni bilo prav. Sem se zelo kesal in sem se popolnoma spreobrnil. Če je od tistega žeganja kaj bilo, pojdi h konjederki in

ZIMA JE ZA NJE HUDA — Londonski golobje, še bolj pa vrabci so pozimi revčki. Njihovi prijatelji jih hodijo krmiti, da bi živali lažje prebile zimo. Na sliki vidimo Londončanko, ki je prišla krmiti lačne ptice, pa se ji je vrabček vsedel na roko.

naj ti prežene. Vedno še mislim, da nisi huda name in da bova še naprej prijatelja. Ko bova oba nekaj zaslužila, se bova pa vzela. Pošiljam ti eno ruto, ki sem jo kupil zate. Upam, da jo boš tudi po pošti sprejela, ker domov ne utegnem priti.

Se enkrat te prosim, da ne bodi huda in da mi odpiši, če je kaj bilo. Naredi tako, kakor ti svetujem, sicer pa mislim, da ni nič bilo.

Te lepo pozdravlja

Tvoj Tine.

"V Kranju je zelo dolga in velikokrat mislim na Tebe."

Rotiji so se najprej ulile solze, potlej pa je pismo strgala na drobne kosce in jih zmetala pod pot.

"Ne, ne bom mu pisala. Ne bom. Naj se le še vlačí naprej, kakor se doslej, otrok bo pa moj, samo moj."

(Dalje prihodnjič)

Mesti iz istim imenom

LAS VEGAS, Nev. — Mesto s tem imenom je tudi v Novi Mehiki. V španščini, ki je nekdanj prevladovala tudi v tem delu dežele, pomeni Las Vegas — "Trate".

K S K J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLISKA JEDNOTA

(K.S.K.J.)

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLISKA PODPORNIA ORGANIZACIJA V AMERIKI

sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmoderneje vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino;
 - od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
 - za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
 - za odrasle člane bolniško podporo
 - članom posodi denar za nakup doma.
- Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolico izpolnite izresek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME

NASLOV

MESTO

DRŽAVA CODE

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PISITE RAZLOCNO

CHICAGO, ILL.

SITUATIONS WANTED

MAN TO DO PAINTING AND MAINTENANCE WORK
In exchange for apartment. 3/4 mos. rent or more. Call after 5:30 p.m. 271-7718 (44)

BUSINESS OPPORTUNITY

CARRY-OUT RESTAURANT
Established 10 years. Good location. Good family business. See to appreciate. Call for appt. 474-0675 (44)

HOUSEHOLD HELP

BABY SITTER. Live in. 5 days. Room and board, and salary. One child. Call Miss Smith. 729-6000 (44)

MOTHER'S HELPER, Room, board, small sal. in exchange for help with 4 children; pensioner OK. 532-9265 (44)

HOUSEMOTHER — Someone who wants to see the house clean and polished, who is willing to work, who will love and care carefully for 2 schl-aged child. The job is big. The children are fun. Private rm. w/TV. Call 528-7093 after 6 p.m. (45)

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

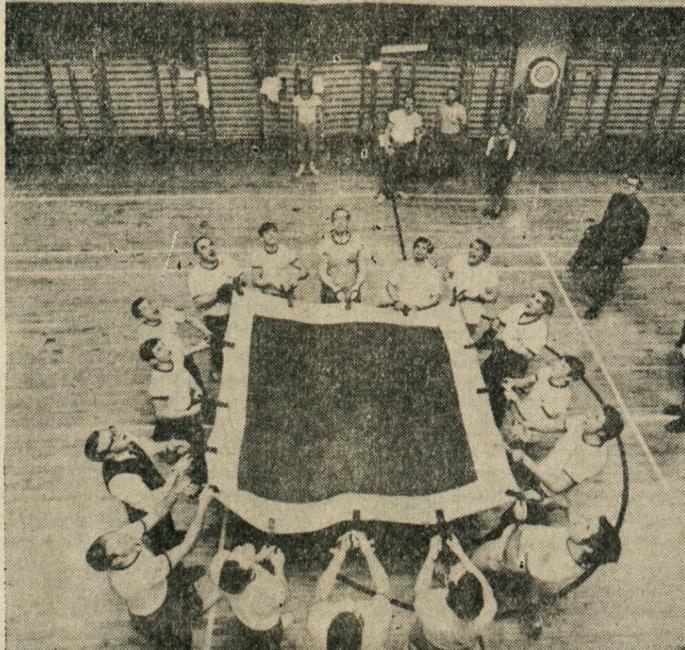
FOR SALE BY OWNER — Tavern and 5 yr. round cottages. On busy hwy. 173 at Chain O' Lakes, Antioch Will separate. Under \$75,000. 395-1984 (45)

6 Room Brk. 2 Bdrms. 1/2 bath up. 1 Bedrm. Kit. Parlor, Dining rm., full bath down. Bsm. 2 car gar 40' lot. Nr. Archer and Harlem. \$24,500. Owner. 586-7826 (45)

EDGEBROOK — 3 Bdrm. ranch cent-air, 2 car att. gar.; liv. rm. Nat. firepl., din. rm, lge. kit. 2 1/2 baths; full fin. bsm., W-Nat. firepl; Nr. schools-transp. Shown by appt. only. High \$50's. 774-4884. (45)

FOR SALE — BY OWNER
N-W. Beaut. & comfortable large family home. 3 bdrm. 3 full baths. Near everything. 3706 N. Plainfield. 456-0481 (45)

OHIO. Beaut. lake front lot on lake. Boating, fishing, sandy white beach. Close to the Ohio, Michigan, Indiana border, on beaut. Lake Seneca. Asking \$6,000. Ph. 366-1293

HOPLA! — V St. Paulu, Minn., so preskušalitakole svojo "princeso zimskega karnevala", 16 let staro JoAnne Bour.

PRIPRAVLJENA NA MRAZ — Oskrbnik Gary Baker je zavaroval sebe in svojega konja pred mrazom, predno se je podal na jutranje vežbanje na konjsko dirkališče v New Yorku.